

Konstancin-Jeziorna, 20 kwietnia 2018 r.

Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (dalej „PSE S.A.”) pełniące funkcję operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego (dalej „OSP”) zgłaszają następujące uwagi do przedmiotowego projektu.

I. Uwagi o charakterze ogólnym.

1. Projekt z dnia 16 marca 2018 r. *ustawy o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji* (dalej „Projekt”) określa w wielu miejscach, że wytwórcy powinni instalować urządzenia wyprodukowane nie później niż 60 miesięcy przed terminem wytworzenia energii elektrycznej w danej jednostce. Proponuje się rozważenie zmiany lub doprecyzowanie tej reguły. W przypadku modernizacji jednostki wytwórczej, zasadne może być, ze względów technicznych lub ekonomicznych, instalowanie wybranych (nawet pomniejszych) elementów, wyprodukowanych przed terminem określonym jak wyżej. Literalne brzmienie przepisów Projektu wskazuje, że ww. warunek dotyczy wszystkich urządzeń wykorzystanych dla celów modernizacji. Tym samym istnieje ryzyko, że w przypadku użycia w procesie modernizacji części składowych starszych niż 60 miesięcy (nawet w nieistotnym stopniu wpływających na zakres modernizacji i nakłady z nią związane), całość jednostki zostanie uznana za niespełniającą warunku odpowiedniego wieku. Proponujemy zatem by na poziomie ustawy ustalić wymagany minimalny „próg istotności” nakładów na urządzenia starsze niż wynikające z ww. warunku w łącznych nakładach na modernizację, tak by takie przypadki nie skutkowały odrzucaniem wniosków wytwórców o przyznanie wsparcia. Pozwoli to na realizację działań inwestycyjnych w sposób efektywny technicznie i ekonomicznie (np. wykorzystanie nowych urządzeń dostępnych na rynku wtórnym lub wykorzystanie stanów magazynowych).

2. Rozdział 7 reguluje kwestie poboru opłaty kogeneracyjnej. Przepisy zawarte w Rozdziale 7 są wzorowane na przepisach poboru opłaty OZE zawartych w *ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii*. Przepisy dotyczące opłaty kogeneracyjnej i opłaty OZE są tożsame w zakresie nośnika obu opłat, podmiotów zobowiązanych do ich poboru, terminów poboru opłat, etc. Zatem równolegle będą funkcjonowały dwie opłaty pobierane w ten sam sposób od tych samych podmiotów, przez tych samych uczestników rynku energii i przekazywane do Zarządcy Rozliczeń S.A. za pośrednictwem OSP. Pobór obu opłat będzie wymagał generowania, w tym samym czasie, dwóch analogicznych dokumentów księgowych tym samym podmiotom, a na fakturach odbiorców pojawi się kolejna pozycja do zapłaty.

Zatem w celu uproszczenia mechanizmu poboru opłat od odbiorców proponuje się usunąć Rozdział 7 z Projektu i środki na wsparcie kogeneracji pobierać w ramach opłaty OZE (po odpowiedniej modyfikacji zapisów dot. kalkulacji stawki opłaty OZE). Działanie takie pozwoliłoby na uniknięcie konieczności prowadzenia kilku odrębnych rachunków do prowadzenia rozliczeń odrębnych opłat (będących niejednokrotnie przyczyną pomyłek w realizacji przelewów), nie byłoby również potrzeby prowadzenia równoległej księgowości, a płatnicy opłaty uniknęliby konieczności dokonywania zmian w systemach bilingowych (wystarczające byłoby aktualizowanie wysokości stawki opłaty OZE). Środki przeznaczone na wsparcie kogeneracji i wsparcie energii z OZE księgowo mogłyby dzielić wprost Zarządca Rozliczeń S.A. (np. proporcjonalnie do współczynnika wynikającego z planowanych kwot kosztów przyjętych do kalkulacji stawki opłaty OZE i stawki opłaty kogeneracyjnej).

W uwagach szczegółowych przedstawiono propozycje uzupełnienia Projektu w zakresie poboru opłaty kogeneracyjnej, biorąc pod uwagę doświadczenia OSP wynikające z funkcjonowania systemu poboru opłaty OZE.

3. Proponuje się używanie w Projekcie sformułowań „operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego”, „operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego” w miejsce sformułowań „operator sieci przesyłowej” lub „operator sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznego”. Pojęcia „operator sieci przesyłowej” i „operator sieci dystrybucyjnej ” nie zostały zdefiniowane, w przeciwieństwie do sformułowań wnioskowanych.

II. Uwagi szczegółowe.

1. Uwaga do art. 2 pkt 16);

Zmiana: „modernizacja – proces inwestycyjny mający na celu usprawnienie **jednostki wytwórczej, w rozumieniu art. 3 pkt 43) ustawy - Prawo energetyczne**, w czasie którego użyto urządzeń wyprodukowanych nie później niż w terminie 60 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w zmodernizowanej jednostce kogeneracji, wiążące się z poniesieniem kosztów inwestycyjnych nie mniejszych niż 10%, ale nie większych niż 50% jak na nową porównywalną jednostkę kogeneracji, gdzie podjęcie decyzji inwestycyjnej nastąpiło nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2019 r.”.

Uzasadnienie:

Poprawka ma na celu szersze pojmowanie modernizacji. Za modernizację powinien zostać uznany proces inwestycyjny dotyczący **każdej jednostki wytwórczej** (obojętnie czy elektrycznej, ciepłej czy też kogeneracyjnej), powodujący poniesienie odpowiednich nakładów i tworzący jednostkę kogeneracji spełniającą określone w Projekcie kryteria. Obecne brzmienie dopuszcza modernizację wyłącznie już istniejących jednostek kogeneracyjnych, wykluczając z systemu wsparcia możliwość zmiany przeznaczenia jednostki wytwórczej ciepłej (lokalna ciepłownia miejska) lub jednostki wytwórczej elektrycznej na jednostkę kogeneracyjną.

Obecne brzmienie definicji ogranicza istniejący potencjał tworzenia wysokosprawnych jednostek kogeneracyjnych w sposób uzasadniony ekonomicznie, z wykorzystaniem już istniejącej infrastruktury.

Ponadto Projekt nie precyzuje jak należy rozumieć pojęcie „porównywalną jednostkę kogeneracji” oraz w jaki sposób dokonywać oceny „jak na nową porównywalną jednostkę”.

2. Uwaga do art. 2 pkt 45);

Zmiana: „wytwórca – podmiot, który ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wytwarzający energię elektryczną w jednostce kogeneracji ~~znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;~~”.

Uzasadnienie:

Propozycja wykreślenia słów „znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” wynika z możliwości korzystania z systemu wsparcia kogeneracji również przez jednostki znajdujące się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co znajduje swoje uzasadnienie poprzez wielokrotne przywołanie jednostek kogeneracji zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dalszych przepisach Projektu.

3. Uwaga do art. 2 pkt 48);

Zmiana: „znaczną modernizacją - proces inwestycyjny mający na celu usprawnienie **jednostki wytwórczej,**

w rozumieniu art. 3 pkt 43) ustawy - Prawo energetyczne, w czasie którego użyto urządzeń wyprodukowanych nie później niż w terminie 60 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w znacznie zmodernizowanej jednostce kogeneracji, wiążące się z poniesieniem kosztów inwestycyjnych nie mniejszych niż 50% jak na nową porównywalną jednostkę kogeneracji, gdzie decyzja inwestycyjna została podjęta nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2019 roku;”.

Uzasadnienie (vide uzasadnienie do pkt. II.1):

Poprawka ma na celu szersze rozumienie znacznej modernizacji. Za znaczną modernizację powinien zostać uznany proces inwestycyjny dotyczący **każdej jednostki wytwórczej** (obojętnie czy elektrycznej, ciepłej czy też kogeneracyjnej), powodujący poniesienie odpowiednich nakładów i tworzący jednostkę kogeneracji. Obecne brzmienie dopuszcza znaczną modernizację wyłącznie już istniejących jednostek kogeneracyjnych, wykluczając z systemu wsparcia możliwość zmiany przeznaczenia jednostki wytwórczej ciepłej (lokalna ciepłownia miejska) lub jednostki wytwórczej elektrycznej na jednostkę kogeneracyjną.

Obecne brzmienie definicji ogranicza istniejący potencjał tworzenia wysokosprawnych jednostek kogeneracyjnych w sposób uzasadniony ekonomicznie z wykorzystaniem już istniejącej infrastruktury.

4. Uwaga do art. 9 ust. 2;

Proponuje się doprecyzowanie czy środki uzyskane w związku z udziałem jednostek kogeneracyjnych w rynku mocy, o którym mowa w *ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy* wpływają na pomoc inwestycyjną udzielaną w ramach Projektu oraz czy pomoc ta wpływa na możliwość udziału lub rozliczenia w ramach mechanizmu rynku mocy.

Uzasadnienie:

W obecnym kształcie Projekt nie rozstrzyga czy przychody jednostek kogeneracji uzyskane w ramach rynku mocy, o którym mowa w *ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy*, stanowią pomoc inwestycyjną dla tych jednostek i tym samym czy pomniejszają, możliwą do pozyskania, premię kogeneracyjną.

Projekt nie rozstrzyga także, czy pomoc udzielana w ramach projektu wpływa na możliwość udziału w rynku mocy lub czy powinna być uwzględniona w rozliczeniach z tytułu opłaty mocowej.

W związku z powyższym należy przesądzić o zależnościach pomiędzy systemem wsparcia kogeneracji a systemem wsparcia wynikającym z ustawy o rynku mocy. Projekt należy w tym zakresie uzupełnić o stosowne regulacje, jak również poprzez odpowiednią zmianę *ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy*.

Alternatywnie do rozważenia poddaje się dwa modele:

- 1) wykluczenie możliwości udziału łącznego w systemie wprowadzanym Projektem i w rynku mocy,
- 2) ustalenie zasad wzajemnego uwzględniania i odliczania udzielonej pomocy, w odniesieniu do tych samych jednostek wytwórczych, korzystających równocześnie z obu systemów wsparcia.

5. Uwaga do art. 13 ust. 3 pkt. 2);

Zmiana: „lokalizację i moc zainstalowaną elektryczną jednostki kogeneracji;”.

Uzasadnienie:

W przypadku znacznie zmodernizowanej jednostki kogeneracji nie ma możliwości określenia „planowanej lokalizacji”, bo jednostka kogeneracji, jako istniejąca, jest już fizycznie zlokalizowana.

6. Uwaga do art. 16 ust. 3 pkt 4), 19 ust. 3 pkt 2), 24 ust. 2 pkt 2), 25 ust. 3 pkt 2), 30 ust. 2 pkt 2), 32 ust. 3 pkt 2), art. 40 ust. 3 pkt 4), 44 ust. 3 pkt 2);

Dodanie: „(...) albo miejsce dostarczania energii elektrycznej określone w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, albo w umowie sprzedaży energii elektrycznej, albo w umowie kompleksowej”.

Uzasadnienie:

Uzupełnienie dotyczy w szczególności wytwórców posiadających jednostki kogeneracyjne, które przyłączone zostały przed wejściem w życie ustawy - Prawo energetyczne, którzy mogą nie posiadać umów o przyłączenie do sieci określających aktualne miejsca przyłączenia. Ponadto zauważyć należy, że umowy o przyłączenie do sieci i warunki przyłączenia dla starszych jednostek mogą zawierać nieaktualne postanowienia, gdyż umowa o przyłączenie ma charakter inwestycyjny. Inwestycyjny charakter umowy o przyłączenie oznacza, że nie jest ona aktualizowana po zakończeniu realizacji przyłączenia i odbiorze jednostki wytwórczej, zatem określenie miejsca przyłączenia jednostki na jej podstawie może być niezgodne ze stanem faktycznym, wynikającym z późniejszej modernizacji jednostki lub sieci.

7. Uwaga do art. 19 ust. 2 pkt. 1), art. 24 ust. 2 pkt. 8) lit. b), art. 25 ust. 2 pkt. 1) lit. b), art. 30 ust. 2 pkt. 8) lit. b), art. 32 ust. 2 pkt. 1) lit. b), art. 44 ust. 2 pkt 1);

Doprecyzowanie zapisu: „(...) przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania została przyłączona jednostka kogeneracji (...)”.

Uzasadnienie:

Doprecyzowanie przepisu polegające na określeniu, który operator systemu elektroenergetycznego jest właściwy do potwierdzenia danych dla jednostek zmodernizowanych.

Art. 24 ust. 2 pkt. 8) lit. b) oraz art. 30 ust. 2 pkt. 8) lit. b) nie precyzują w jakim trybie operator systemu elektroenergetycznego potwierdzają datę wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji gdyż art. 25 ust. 7 nie zawiera odesłania do art. 24 ust. 2 pkt. 8) lit. b), a art. 32 ust. 6 nie zawiera odesłania do art 30 ust. 2 pkt. 8) lit. b).

Zwrócić należy uwagę, że niejednoznaczny jest obowiązek wynikający z art. 19 ust 2 pkt 1) w zakresie informowania o wytworzeniu w wysokosprawnej kogeneracji energii elektrycznej po raz pierwszy i może być niemożliwy do realizacji. Pojęcie wysokosprawnej kogeneracji zostało wprowadzone do ustawy Prawo energetyczne w 2007 r. Przepis art. 19 ust 2 pkt 1) nie precyzuje czy wytworzenie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji mogło mieć miejsce przed wprowadzaniem tej definicji do porządku prawnego. Jeśli przyjąć, że wytwarzanie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji mogło mieć miejsce przed 2007 r. należy zauważyć, iż operator systemu elektroenergetycznego nie zawsze może mieć możliwość potwierdzenia, dla danej jednostki, daty wytworzenia energii elektrycznej w tym procesie po raz pierwszy gdyż dane te mogły być niearchiwizowane lub nie odnotowywane. Przykładowo część elektrociepłowni to dawne elektrownie, a szczególnie skomplikowane może być ustalenie daty wytworzenia energii elektrycznej jeśli dana jednostka była przebudowywana kilka razy.

8. Uwaga do art. 19 ust. 6, art. 25 ust. 7, art. 32 ust. 6, art. 44 ust. 6;

Zmiana „(...) w terminie 14 dni od dnia **złożenia wniosku przez wytwórcę** o jej potwierdzenie(...)”

Uzasadnienie:

Zmiana ma na celu doprecyzowanie, iż czas na potwierdzenia liczy się od dnia złożenia wniosku (tj. jego doręczenia właściwemu operatorowi).

9. Uwaga do art. 29 ust. 1;

Zasadne doprecyzowanie przepisu w zakresie jednostek których dotyczy.

Uzasadnienie:

Z analizy przepisu wynikać może wątpliwość czy dla wszystkich jednostek kogeneracji, wymienionych w art. 5 ust. 1, oba typy wsparcia są dostępne. Powyższe wynika z zakresu danych potwierdzanych na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 8) i art. 44 ust. 2 pkt. 1), gdyż są sformułowane w taki sposób, że nie jest oczywiste czy premia gwarantowana indywidualna i premia kogeneracyjna indywidualna mają zastosowanie do wszystkich jednostek kogeneracji, wymienionych w art. 5 ust. 1 ustawy - tj. art. 30 ust. 2 pkt. 8) został sformułowany tak, że możliwe jest potwierdzenie danych dla jednostek wcześniej istniejących (choć formalnie odnosi się również do nowych), zaś art. 44 ust. 2 pkt. 1) został sformułowany tak, że możliwe jest potwierdzenie danych dla jednostek nowych (choć formalnie odnosi się również do wcześniej istniejących).

10. Uwaga do art. 30 ust. 2 pkt. 8);

Zasadne doprecyzowanie przepisu w zakresie jednostek, których dotyczy.

Uzasadnienie:

Nie jest określone w jaki sposób następuje potwierdzenie daty wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji w nowej jednostce i znacznie zmodernizowanej jednostce, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 1). Przywołany przepis powinien być uzupełniony o sposób potwierdzenia daty wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji w nowej jednostce i znacznie zmodernizowanej jednostce (np.: robiłby to właściwy operator lub wystarczałoby złożenie oświadczenia przez wytwórcę).

11. Uwaga do art. 35 ust. 2 i art. 37 ust. 1;

Poprawienie odwołań.

Uzasadnienie:

W obu tych artykułach zawarte jest odesłanie do jednostek kogeneracji lub odpowiednio wytwórców, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt. 2, tymczasem w art. 29 ust. 1 pkt. 2) nie są wymienione żadne jednostki kogeneracji, ani żadni wytwórcy. Z treści przepisów nie można wywnioskować jednoznacznie do jakiego przepisu odwołanie powinno być dokonane.

12. Uwaga do art. 43 ust. 5 pkt. 2) i ust. 10;

Konieczność uzupełnienia.

Uzasadnienie:

W przywołanych przepisach przewidziane jest umarzenie przez Prezesa URE naboru, tymczasem żaden z przepisów tej ustawy, nie precyzuje podstaw umorzenia naboru, ani nie przewiduje kompetencji Prezesa URE do określenia tych podstaw (np. w drodze regulaminu naboru).

13. Uwaga do art. 44 ust. 2 pkt. 1);

Konieczność uzupełnienia.

Uzasadnienie:

System wypłaty premii kogeneracji indywidualanej nie jest ograniczony do żadnego konkretnego rodzaju jednostki kogeneracji wymienionej w art. 5 ust. 1. Jednakże obowiązek i możliwość potwierdzania daty wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji czasowo zostały ograniczone do 30 dni od tej daty. Zatem należy rozstrzygnąć czy powinien zostać zmieniony przepis dotyczący poświadczenia wytworzenia energii elektrycznej, czy też intencją ustawodawcy było ograniczenie systemu wypłaty premii kogeneracji indywidualanej wyłącznie do nowych jednostek.

14. Uwaga do art. 53 ust 4;

Zmiana: „W przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, niebędące płatnikiem opłaty kogeneracyjnej, jest przyłączone jednocześnie do sieci:

- 1) więcej niż jednego płatnika opłaty kogeneracyjnej lub
- 2) operatora systemu przesyłowego elektrycznego i sieci co najmniej jednego płatnika opłaty kogeneracyjnej, - wnosi opłatę kogeneracyjną do każdego z tych podmiotów, proporcjonalnie do ilości energii elektrycznej pobranej z sieci operatora systemu przesyłowego elektrycznego lub płatników opłaty kogeneracyjnej w okresie rozliczeniowym.”.

Uzasadnienie:

Zmiana wynika z doświadczeń OSP z poboru opłaty OZE - należy doprecyzować sposób podziału wnoszonych opłat pomiędzy OSP i OSD, jeśli przedsiębiorstwo energetyczne jest przyłączone jednocześnie do sieci elektroenergetycznej OSP i OSD.

15. Uwaga do art. 54 ust 1;

Poprawienie wzoru: „ $SRI = Gi/Qi-1$ ”

Uzasadnienie:

Poprawienie wzoru w zakresie przypisania „-1” do indeksu dolnego.

16. Uwaga do art. 56 ust 1;

Zmiana: „Przedsiębiorstwo energetyczne:

- 1) wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędące płatnikiem opłaty kogeneracyjnej,
 - 2) wytwarzające energię elektryczną
- przekazuje **operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub** płatnikom opłaty kogeneracyjnej informację o ilości energii elektrycznej, która stanowi podstawę do obliczenia opłaty kogeneracyjnej, w terminie do piątego dnia miesiąca następującego po okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 57.”.

Uzasadnienie:

Zmiana wynika z doświadczeń OSP z poboru opłaty OZE - należy na poziomie ustawowym wskazać termin przekazywania informacji również do OSP, w przypadku gdy opłata jest wnoszona bezpośrednio do tego operatora.

17. Uwaga do art. 56;

Dodanie ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku, gdy środki należne z tytułu opłaty kogeneracyjnej w danym okresie rozliczeniowym są mniejsze od wierzytelności z tytułu opłaty kogeneracyjnej z poprzednich okresów rozliczeniowych odpisanych w tym danym okresie rozliczeniowym jako wierzytelności nieściągalne, o których mowa w ust. 3, OSP pomniejszy należności o te wierzytelności nieściągalne w kolejnych okresach rozliczeniowych, w których środki należne z tytułu opłaty kogeneracyjnej będą większe od zera, tak aby pomniejszenie dotyczyło całej kwoty wierzytelności nieściągalnych.”.

Uzasadnienie:

Zmiana wynika z doświadczeń OSP z poboru opłaty OZE, które pokazują, że mogą wystąpić następujące sytuacje:

- 1) w okresie rozliczeniowym, w którym płatnik opłaty kogeneracyjnej odpisze wierzytelności jako nieściągalne nie będzie wierzytelności z tytułu opłaty kogeneracyjnej (np. jak w opłacie OZE przy zerowej stawce tej opłaty), lub
- 2) wierzytelność ta będzie mniejsza od wierzytelności z poprzednich okresów rozliczeniowych odpisanych w danym okresie jako wierzytelności nieściągalne.

Powstaje luka wymagająca rozstrzygnięcia, jak OSP powinien dokonać pomniejszenia o powołane wierzytelności nieściągalne wierzytelności z tytułu opłaty kogeneracyjnej.

18. Uwaga do art. 58;

Dodanie ust. 4 w brzmieniu:

„4. Jeżeli operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego dokonuje zwrotu środków z tytułu opłaty kogeneracyjnej w związku z korektą rozliczeń z tytułu opłaty kogeneracyjnej za okresy poprzednie, a na rachunku, o którym mowa art. 56 ust. 4, nie ma środków wystarczających na pokrycie tego zwrotu, operator rozliczeń dokonuje zwrotu do operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego środków wystarczających na pokrycie tych korekt.”.

Uzasadnienie:

Zmiana wynika z doświadczeń OSP z poboru opłaty OZE - zapis ma na celu uregulowanie przypadku kiedy koniecznie jest dokonanie przez OSP zwrotu środków z tytułu opłaty kogeneracyjnej w związku z korektą rozliczeń za okresy poprzednie, a na rachunku OSP nie ma środków z tytułu opłaty kogeneracyjnej i występuje konieczność korekty rozliczeń z operatorem rozliczeń.